

УДК 811.111'373.612.2

**МЕТАФОРИЧНА ВЕРБАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПТУ
HUMAN APPEARANCE У СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ**

Наталія Петій

Ужгородський національний університет

У статті порушено проблему функціонування концептуальної сфери «тіло людини» як джерела та цілі метафоризації. Обговорено методологічні основи аналізу метафори як засобу вербалізації концепту HUMAN APPEARANCE.

Ключові слова: концепт, концептуальна метафора, фрейм, зовнішність.

Втілення значення справедливо вважають центральною ідеєю когнітивної лінгвістики щодо утворення метафори [27]. Основою для метафоричної категоризації досвіду служить просторова суть, що визначається як людське тіло [14, с. 244; 8, с. 86; 7, с. 140; 26, с. 183].

А. Шамота вважає, що «зовнішність людини, характер людини, загалом – людина також є тим центром, навколо якого групуються слова з переносним значенням» [19, с. 249]. Людина пізнає навколишній світ, порівнюючи незнайомі предмети насамперед із собою, «частинами свого тіла і частинами тіла тварин», тобто з предметами, які постійно перебувають в полі зору, і з цієї причини стають «своєрідним еталоном для порівняння» [16, с. 104].

Виходячи з того, що людина утворює одну з центральних систем об'єктивної дійсності [1, с. 49], вона, знаходячись в центрі дійсності, членує навколишній світ, пропускає його через себе і протиставляє себе як жива істота – неживій природі, як мисляча істота – рослинному світу [5, с. 42; 12].

Таким чином утворюється антропоморфна метафора, в основі якої лежать наївні уявлення людини, які складають такі основні понятійні сфери як «анатомія людини» та «фізіологія людини» [13, с. 134]. Н.А.Хорошильцева вважає, що багато метафор, які пов'язані з персоніфікацією живих та неживих об'єктів навколишнього світу, використовувались як фундаментальна базова метафора, «подібна практика розширення знань шляхом висунення базових метафор, що виникали з інтуїтивних уявлень про нас самих і про світ, існують не одне століття» [15, с. 57].

За А.П. Чудіновим, до складу антропоморфної метафори належать такі підсфери як фізіологічна, морбальна, сексуальна метафори та метафора споріднення. Фізіологічна, у свою чергу поділяється на фрейми: «тіло (організм) людини», «фізіологічні органи», «частини тіла», «фізіологічні дії» та «органи психіки» [18].

Золтан Ковечеш слушно зауважує, що «людське тіло – ідеальна сфера-джерело метафор, оскільки для нас воно є чітко окресленим і ми вважаємо, що добре знаємо своє тіло» [25, с. 16]. Проте, це не означає, що ми використовуємо усі аспекти цієї сфери для того, щоб зрозуміти абстрактні поняття. Учений стверджує, що аспекти, які особливо часто використовуються у процесі метафоризації, включають такі частини тіла: голова, обличчя, ноги, руки, спина, серце, кістки, плечі та ін. Наприклад, the heart of the problem, to shoulder a responsibility, the head of the

department [25, с. 16]. Одна із студенток Ковечеша зробила вибірку метафор зі словника ідіом, який містив 12 тисяч словникових статей і, проаналізувавши результати, дійшла висновку, що поняттєва сфера «тіло» слугувала джерелом для утворення понад 2 тисяч метафоричних ідіом. Ця дивовижна знахідка доводить, що велика частина метафоричних значень має за свою основу наш тілесний досвід.

Нік Рентон, упорядник словника ідіоматичних виразів, зробив тематичне зведення категорій, що слугують джерелом для утворення метафоричних ідіом та подав узагальнюючі результати у таблиці, демонструючи, що категорія «людське тіло» є найпоширенішою серед усіх інших категорій (з 3647 метафоричних ідіом 964 використовували поняттєву сферу «людське тіло» як своє джерело, що складає 23% від усіх ідіом) [31, с. 515]. У межах сфери-джерела «людське тіло», Рентон виділяє такі ключові слова як «head» (частота вживання 83), «hand» (81), «eye» (62), «back» (51), «heart» (47), «foot» (45), «face» (33), «blood» (27), «nose» (25), «finger» (24), «tooth» (22), «mouth» (22). [31, с. 513 – 514].

Людське тіло відіграє ключову роль у з'яві метафоричного значення, до того ж не тільки в англійській мові та культурі, але й у мовах та культурах у всьому світі [35, с. 248]. Заслуговує на особливу увагу думка про те, що «тоді як тіло є потенційно універсальним джерелом для виникнення метафор, культура функціонує як своєрідний фільтр, що відбирає аспекти сенсорно-моторного досвіду і з'єднує їх з суб'єктивним досвідом та судженнями для метафоричного проектування» [35, с. 247]. Отже, метафори ґрунтуються на тілесному досвіді, але оформлюються культурним середовищем.

Основними сферами, на які проектується наше знання про тіло є:

- механізми та комп'ютери;
- спільноти: команди, партії, міста, нації і т. ін.;
- комунікація [24].

Найпоширенішими, на думку вчених є антропоморфні метафори, сферою-ціллю для яких слугують комп'ютери та механізми. Причину цього лінгвісти схильні вбачати в інтенсивному технологічному перетворенні «природного» людського тіла (напр. заміна кінцівок механізмами, косметична хірургія, генетичні зміни), які призводять до того, що стає дедалі важче відрізнити людське природне тіло від штучного. Людське тіло стає менш органічним і більше штучним, подібним на механізм [32, с. 188]. Метафоризація механізмів та комп'ютерів у термінах людського тіла відбувається у двох основних аспектах: по-перше, це використання метафор, що проектують такі психологічні чинники як намір, емоції, пам'ять та розум на комп'ютер. Другий аспект – це проектування тіла та його функцій на комп'ютер. Основними понятійними сферами-джерелами цих метафор є: життя та смерть, хвороби та процес лікування, сила, вага людини, процес прийому їжі та сон [24].

Нації, а також міста та громадські й політичні спільноти часто концептуалізуються як людина чи її тіло [25, с. 129; 28, с. 211]. Джонатан Чартеріс Блек надає особливого значення вживанню тілесної метафори у промовах політиків. Проаналізувавши промови восьми політиків (Черчіль, Мартін Лютер Кінг, Маргарет Тетчер, Біл Клінтон, Тоні Блер, Джордж Буш старший та Джордж Буш молодший), лінгвіст зробив висновок, що усі вони вживають метафори засновані на концептуальній сфері «людина» та «людське тіло», а саме: персоніфікація, метафора здоров'я/хвороби та метафора життя/смерті (з 2.023 випадків метафоричного вживання у промовах усіх політиків персоніфікація складає 327 випадків, метафора здоров'я/хвороби – 60, метафора життя/смерті – 114) [21, с. 200]. Учений також вказує на те, що така метафора заснована на зв'язках аналогії між певними частинами тіла та діями, які вони виконують. Наприклад, слово «рука» асоціюється з усіма

типами фізичних дій, «серце» з почуттями, «голова» з мисленням та «очі» з властивістю бачити (і метафорично, з розумінням). [21, с. 105].

У своїй статті «Частини тіла у лінгвістичній діяльності», Павелс та Сімон-Ванденберген показують, що частини тіла та їхня діяльність слугують донорською зоною для досить значної кількості англійських метафоричних виразів, що стосуються сфери спілкування (напр., *breathe words of love; eat one's words; throw dust in someone's eyes*) [30, с. 37-40].

Хоча одним з основних положень теорії концептуальної метафори є твердження про те, що метафоричне проектування відбувається у напрямку від конкретного до абстрактного, що дістало назву теорії односпрямованості (*unidirectionality*) [20, с. 6; 23, с. 296], вчені стверджують, що проєкція здійснюється також в іншому напрямку – від більш абстрактного до конкретного [17, с. 95- 14; 25, с. 19]. Так, Н.С. Автономова виділяє «висхідні» та «низхідні» метафори. До «висхідних» метафор належать ті, в яких відбувається перенос з конкретного на абстрактне, з чуттєвого на духовне. «Низхідні» метафори – це перенос з духовного на чуттєве, з духовного на матеріальне [2, с. 262]. Отже, людина і, зокрема, її тіло також може функціонувати і як реципієнтна зона метафори.

Наукова література пропонує аналіз таких основних підсфер поняттєвої сфери «людина», які зазнають метафоричного осмислення: людина [9], людські емоції [22; 26], хвороби [33], мисленнєві процеси [24], фізичний стан [11], поведінка [25], стосунки з іншими [10, с. 130]. Дослідники звертають увагу на гендерний аспект метафори, що проєктується на сферу-ціль «людина» [29; 34]. Метафоризація у межах реципієнтної зони «людина» відбувається за допомогою таких конвенційних метафор: ЛЮДИНА – КОНТЕЙНЕР, ЛЮДИНА – МЕХАНІЗМ, ЛЮДИНА – ТВАРИНА, ЛЮДИНА – РОСЛИНА, ЛЮДИНА – БУДІВЛЯ, ЛЮДСЬКІ РИСИ – ВЛАСТИВОСТІ НЕЖИВИХ ПРЕДМЕТІВ [25; 26; 28].

Сприйняття людиною свого тіла і знання про нього укладаються в свідомості індивіда як концепт HUMAN APPEARANCE. Людина зовнішня – первинна і безпосередня іпостась існування людини у всі часи і епохи, пізнання якої приводить до звернення до біологічної природи людини в концептах *тіло людини, частини тіла людини, зовнішність*.

В основу відбору лексем для нашого дослідження, що позначають зовнішність людини, лягла їхня семантика. У процесі дослідження ми провели аналіз таких дефініцій лексеми *appearance: external show; semblance; looks* [MWOD]; *“outward or visible aspect of a person”* [WWO]; *“outward impressions”* [DC]. Хоча лексема *appearance* має декілька значень, ми зупинились у нашій роботі на тому значенні, яке подає *зовнішність* як властивість людини. Отже, вищенаведені словникові дефініції фіксують ознаку концепту HUMAN APPEARANCE: вигляд, зовнішність, зовнішня демонстрація, зовнішній або видимий аспект людини. Відтак, фіксувалися усі лексеми, що позначають органи чи частини тіла, які мають зовнішній вигляд, зокрема – форму, розмір, колір, поверхню тощо. Мовні засоби, які вербалізують концепт HUMAN APPEARANCE не є випадковим набором, а радше сферою, структурованою в термінах когнітивної моделі та представленою у семантиці мови. Концепт HUMAN APPEARANCE володіє детальною когнітивною структурою, яка може бути представлена у вигляді фреймової партонімічної моделі:

Щось (HUMAN APPEARANCE) має Щось – частину (BODY) та Щось – частину (FACE). FACE у свою чергу має такі частини: EYES, NOSE, MOUTH, CHEEKS, JAW, CHIN. BODY представлено партонімами: BREAST, ARMS та LEGS. EYES перебуває і відношенні ціле – частина до PUPILS, EYELASHES, EYELIDS, EYEBROWS. MOUTH структурно складається з LIPS, TEETH. ARMS розпадається

на мікроконцепти HANDS, FINGERS, WRIST, SHOULDERS, ELBOW. LEGS має таку партонімічну структуру: KNEES, FEET, ANKLES, TOES, HIPS, THIGHS.

Сучасні дослідники не сумніваються у тому, що лексика у людській свідомості певним чином згрупована та структурована у лексико-семантичні поля, які складають мовну картину світу. Проте вчені також вказують на проблему відокремлення наївної та наукової картин світу при категоризації та віднесенні об'єкта до певного класу. Так, наприклад у словниках, що реалізують наукову структуру світу, іменник *кит* не буде представлений у розділі «Риби», хоча наївна свідомість певним чином пов'язує китів зі світом риб [4, с. 65]. Враховуючи актуальність зазначеної проблеми, перед аналізом метафор ми вважаємо за доцільне звернутися до матеріалів словників тезаурусного типу [41; 36] для систематизації елементів концептуальних сфер-джерел, що беруть участь у метафоризації зовнішності людини [порівн. 16, с. 306].

Необхідність систематизувати метафоричні слововживання породила теорію метафоричного моделювання. У відповідності з цією теорією метафоричне моделювання – це засіб осягнення, уявлення і оцінки дійсності, що відбиває національну самосвідомість [27].

Відповідно до уявлень сучасної когнітивної семантики, метафорична модель заснована на існуючому в свідомості носіїв мови «типовому співвідношенні семантики первинних і вторинних значень, що знаходяться в стосунках безпосередньої мотивації і є зразком для виникнення нових вторинних значень», поняття в ній знаходяться в складному відношенні протиріччя і при цьому можуть ототожнюватися у відповідності з семантичними законами. «Метафоричні моделі є певними концептуальними «матрицями», таксонами різних систем світобачення, елементами різних моделей світу» [18, с. 94].

Когнітивна наука пропонує для опису знань про світ «апарат фреймів і сценаріїв, які є чимось на зразок «упаковок» для знань про світ...» [3, с. 185-186]. Фрейм – це одиниця, організована навколо певного концепту, типове представлення знань, де немає відмінності між лінгвістичним і екстралінгвістичним. Сукупність фреймів, що складають низку близьких ситуацій, утворюють метафоричну модель, де «сигніфікат» – фрейм джерела, а «денотат» – фрейм мети.

Відповідно до когнітивної теорії метафори процес виникає в результаті взаємодії джерела і цілі, отже, говорячи мовою фреймів, метафоризація – це «сукупність формальних процедур над двома фреймами» [3, с. 186]. Спільність фреймів, належність до однієї метафоричної моделі визначається на когнітивному рівні, наявністю хоча б однієї загальної властивості. Метафорична модель іменується за сигніфікативним дескриптором – фреймом джерела. Фрейми – це своєрідні метафоричні мікромоделі, організовані вони, по суті, за тією ж схемою і складаються з слотів. Слот є інструментом для передачі певного типу інформації істотною для описуваного фрагмента дійсності, однією з «ланок» фрейму [37, с. 188].

На першому етапі нашого дослідження методом суцільної вибірки були відібрані метафоричні вирази, що репрезентують концепт HUMAN APPEARANCE. Під метафоричними виразами ми розуміємо такі вирази, що засновані на переносі значення їхніх лексичних компонентів з однієї понятійної сфери на іншу. На другому етапі була проведена інвентаризація та класифікація основних сфер-джерел, які використовуються для структурування та переосмислення концептів, що належать до концепту HUMAN APPEARANCE. Наприклад, *The color made my hair glow more golden and my eyes shone*. В основі метафоричного переносу *eyes shone* лежить концептуальна метафора ОЧІ – СВІТЛО, де сфера-ціль – це поняття «очі», а сфера-джерело – «світло». Метафора вербалізується за допомогою дієслова *to shine* – *to produce bright light* [LDOCE, с.1514] – «світити».

На наступному етапі сфери-джерела, що є корелятами концептів, які належать до концепту HUMAN APPEARANCE, було проаналізовано за допомогою методики аналізу метафоричних моделей, описаної у працях А.П. Чудінова. Структура кожної сфери-джерела подана за допомогою фрейму та типових слотів, на які він розпадається. Для унаочнення, проаналізуємо такі приклади:

- (1) *Mary, watching **bug-eyed** at my side, choked slightly, but Sister Angelique was watching with sudden interest.*[43, с. 128]
 (2) *Gold eyes met blue ones, innocent and ruthless as the **eyes of a falcon**.*[43, с. 346]
 (3) *A face stared back at me, **doe-eyes** wide and startled.*[43 с. 267]
 (4) *The blue **eyes** narrowed, **cat-like**, blazing in a face gone dead-white.*[43 с.34]
 (5) *She watched me intently, her **fish eyes** growing larger.*[43 с. 245]
 (6) *Wherever he went, he sat right next to me, slid halfway down in his chair so it looked as if he was going to fall on the floor, and looked at the teacher through half-closed **lizard eyes**.*[43 с. 189]

Усі вищенаведені приклади містять концептуальні вирази, створені на основі метафоричного перенесення елементів зі сфери-джерела ТВАРИНА на сферу-ціль ОЧИ. Так, проаналізувавши дефініцію лексеми *bug – a small insect* [LDOCE, с.192] - «мала комаха», ми відносимо метафоричний вираз *bug-eyed* до метафори ОЧИ – КОМАХА. Приклад (2) містить метафоричний вираз, вербалізований за допомогою лексеми *falcon – a bird that kills and eats other animals and can be trained to hunt* [LDOCE, с. 564] – «сокіл», отже, вираз *eyes of a falcon* є зразком метафори ОЧИ – ПТАХ. В основі метафоричного переносу *doe-eyes* лежить концептуальна метафора ОЧИ – ДИКА ТВАРИНА, що вербалізується за допомогою лексеми *doe – the female of a deer or related animal* [LDOCE, с. 461] – «самиця оленя». Так само аналізуємо і наступні приклади. На основі лексичного значення одиниць *cat – a small animal with four legs that people often keep as a pet* [LDCE, с. 230] - «кіт, кішка»; *fish – an animal that lives in water, and uses its fins and tail to swim* [LDOCE, с. 601] - «риба»; *lizard – a type of reptile that has four legs and a long tail* [LDOCE, с. 948] – «ящірка», ми відносимо метафоричні вирази *eyes...cat-like, fish eyes* та *lizard eyes* до метафор ОЧИ – ДОМАШНЯ ТВАРИНА, ОЧИ – РИБА, ОЧИ – РЕПТИЛІЯ відповідно. Отже, ми можемо зробити висновок, що фрейм сфери-джерела ТВАРИНА представлений такими основними слотами: «домашні тварини», «дикі тварини», «птахи», «комахи», «риби», «рептилії».

У нашому дослідженні концептуальна метафора являє собою перенесення концептуалізації на клас тілесних сутностей з інших об'єктів на основі аналогічної схожості, що призводить до формування нових смислів. Тіло людини (жіноче та чоловіче) та його частини обираються як сфери-цілі концептуального переносу, на які проєктуються сфери-джерела, як-от «природа», «людина» та «культура».

1. Аврамова В. Развитие метафоры в современной русской и болгарской публицистике //Аспекты контрастивного описания русского и болгарского языков. – Вып. 2. – Шумен: УИ “Епископ Константин Преславски”, 2006, – С. 49-57.
2. Автономова Н.С. Рассудок. Разум. Рациональность. – М.: Наука, 1988. – 287 с.
3. Баранов А.Н., Караулов Ю.Н. Русская политическая метафора (Материалы к слов.). – М.: ИРЯ, 1991. – 193 с.
4. Баранов А. Н. Введение в прикладную лингвистику. – М.: Едиториал УРСС, 2003. – 360 с.
5. Золотова Н. О. «Картина мира» и ядро лексикона носителя английского языка // Сборник статей: Проблемы семантики: психолингвистические исследования. – Тверь: Издательство Тверского государственного университета, 1991. – С. 40-45.
6. Караулов Ю. Н. Общая и русская идеография. – М.: Наука, 1976. – 355 с.
7. Кассирер Э. Философия символических форм. – Т.1. – М. -

- СПб.: Университетская книга, 2002. – 272 с. 8. Колшанский Г. В. Объективная картина мира в познании и языке. – М.: Наука, 1990. – 107 с. 9. Комаров Е. В. Метафорическое взаимодействие концептуальных полей "человек" и "природа" в современном английском языке: Дис. ... канд. филол. наук: 10.02.04 СПб, 2003. – 212 с. 10. Куковенкова В.С. Особенности метафорического конструирования гендера в сфере отношений между мужчинами и женщинами в английском языке (на материале информационно-массового дискурса) // Типология мовних значень у діахронічному та зіставному аспектах. Зб. наук. праць. – Вип. 12. – Донецьк: Донецький нац. ун-т, 2005. – С. 130 -149. 11. Кукса Т. А. Метафорические модели как компонент идеографического поля (на материале слов, определяющих физическое состояние человека): дис... канд. филол. наук: 10.02.01. – Ростов-на-Дону, 2007. – 224 с. 12. Мусин К. Телесная метафора // <http://corporalmetaphor.narod.ru/index.htm> 13. Стоянова Е. Физиологическая метафора в политическом дискурсе (на материале российских масс-медиа)// Проблемы когнитивного и функционального описания русского и болгарского языков. – Вып. 4. –Шумен: Университетско издателство "Епископ Константин Преславски", 2006. – С. 134-152. 14. Топоров В. П. Пространство и текст // Текст: семантика и структура. –М.: Наука, 1983. – С. 227-285. 15. Хорошильцева Н.А. Гендерная метафора в современной культуре. Дис.... канд. философ. наук: 09.00.13. – Ставрополь, 2003. – 161 с. 16. Чайко Т.Н. Названия частей тела как источник метафоры в апеллятивной и ономастической лексике. // Вопросы ономастики, № 8, 9. – Свердловск, 1974. – С. 98- 106. 17. Чес Н.А. Функционирование метафорических концептуальных систем в текстах современной англоязычной прозы: На материале художественной литературы: дис ... канд. филол. наук : 10.02.04 – Москва , 2000 – 195 с. 18. Чудинов А. П. Россия в метафорическом зеркале: Когнитивное исследование политической метафоры (1991 - 2000).– Екатеринбург: Уральский государственный педагогический университет, 2001. – 238 с. 19. Шамота А.М. Переносне значення слова / На матеріалі художньої літератури: Дис. ...канд. філол. наук. – К., 1971.– 284 с. 20. Barcelona A. Introduction. The cognitive theory of metaphor and metonymy// Metaphor and metonymy at the crossroads: a cognitive perspective / ed. by Antonio Barcelona. – The Hague: Mouton de Gruyter, 2003. – 356 p. 21. Charteris-Black J. Corpus Approaches to Critical Metaphor Analysis. – N.Y.: Palgrave Macmillan, 2004. – 280 p. 22. Emanatian M. Metaphor and the Expression of Emotion: The Value of Cross-cultural Perspectives // Metaphor and Symbolic Activity, 10:3, 1995. – P. 163 – 182. 23. Evans V., Green M. Cognitive Linguistics: An Introduction. – Mahwah: Lawrence Erlbaum Associates, Inc., 2006. – 856 p. 24. Goschler J. Embodiment and Body Metaphors // <http://www.metaphorik.de/09/goschler.pdf> 25. Kövecses Z. Metaphor : A Practical Introduction. – N.Y.: Oxford University Press, Inc., 2002. – 285 p. 26. Kövecses Z. Metaphor and Emotion: Language, Culture, and Body in Human Feeling. – Cambridge: Cambridge University Press, 2003. – 240 p. 27. Lakoff G., Johnson M. Philosophy in the flesh: The embodied mind and its challenge to western thought. – New York: Basic Books, 1999. – 624 p. 28. Master Metaphor List. Second Draft Copy /compiled by George Lakoff, Jane Espenson, and Alan Schwartz. – University of California at Berkeley, 1991 // <http://araw.mede.uic.edu/~alanzs/metaphor/METAPHORLIST.pdf> 29. Melnick B. Cold Hard World\ Warm Soft Mommy: Gender and Metaphors of Hardness, Softness, Coldness, and Warmth// The Annual of Psychoanalysis. Volume XXVIII. / ed. by Jerome A. Winer. – New Jersey: The Analytic Press Inc., 2000. – 264 p. 30. Pauwels P., Simon-Vandenberg A-M. Body parts in linguistic action: underlying schemata and value judgements// By Word of Mouth: Metaphor, Metonymy and Linguistic Action in a Cognitive Perspective/ ed. by Louis Goossens, Paul Pauwels, Brygida Rudzka-Ostyn, Anne-Marie Simon-Vandenberg and Johan Vanparys. – Amsterdam: John Benjamins, 1995. – P. 35-69. 31. Renton N.E.

Metaphorically speaking: a dictionary of 3,800 picturesque idiomatic expressions. – N.Y.: Warner Books, 1992. – 528 p. 32. Skara D. Body Metaphors – Reading the Body in Contemporary Culture // Collegium Antropologicum. – Vol. 28 Suppl. 1. – Zagreb, 2004. – P.1983 – 189. 33. Sontag S. Illness as metaphor; and, AIDS and its metaphors. – N.Y.: Picador; 1st edition, 2001. – 192 p. 34. Williams S. Linking the individual to the voice of the community: metaphors and images in black women’s narratives// Discourse Studies: Language, Gender, and Culture /ed. by Lioba Moshi/ –Vol. 1, N. 1. – The University of Georgia, 1997. – P. 68- 84. 35. Yu N. Metaphor from Body and Culture // The Cambridge Handbook of Metaphor and Thought/ ed. by Raymond W. Gibbs, Jr. – N.Y.: Cambridge University Press, 2008. – 550 p. – P. 247- 262.

Список використаного довідкового матеріалу

36. Баранов О.С. Идеографический словарь русского языка. – Москва: Издательство ЭТС, 2002. – 1200 с. // <http://rifmovnik.ru/thesaurus.htm> 37. Кубрякова Е. С., Демьянков В. З., Панкратов Ю. Г., Лузина Л.Г. Краткий словарь когнитивных терминов. – М.: Изд-во Московского государственного университета, 1996. – 248 с. 38. DC– Dictionary.com // <http://dictionary.reference.com> 39. LDOCE – Longman Dictionary of Contemporary English 4 with CD. – Pearson ESL, 2003. – 1950 p. 40. MWOD – Merriam- Webster Online Dictionary // <http://www.merriam-webster.com/dictionary/> 41. Roget P.M. Roget's Thesaurus of English Words and Phrases /ed. by Davidson G.W. – N.Y.: Penguin Books Ltd; 150th Anniversary edition, 2002. – 1296 p. 42. WWO - World Web Online // <http://www.wordwebonline.com/>

Список використаного ілюстративного матеріалу

43. Gabaldon Diana. Dragonfly in Amber. – Dell, 1993. – 960 p.

МЕТАФОРИЧЕСКАЯ ВЕРБАЛИЗАЦИЯ КОНЦЕПТА HUMAN APPEARANCE В СОВРЕМЕННОМ АНГЛИЙСКОМ ЯЗЫКЕ

Наталья Петий

Ужгородский национальный университет

В статье затронута проблема функционирования концептуальной сферы «тело человека» в качестве источника и цели метафоризации. Обсуждаются методологические основы анализа метафоры как средства вербализации концепта HUMAN APPEARANCE.

Ключевые слова: концепт, концептуальная метафора, фрейм, внешность.

METAPHORICAL VERBALIZATION WITHIN THE CONCEPT HUMAN APPEARANCE IN MODERN ENGLISH

Nataliya Petiy

Uzhgorod National University

The article sets as its objective to examine the functioning of the conceptual sphere “human body” as both a source domain and a target domain of the metaphor. The founding principles for the study of the metaphor as a means of verbalization of the concept HUMAN APPEARANCE are also elaborated.

Key words: concept, conceptual metaphor, frame, human appearance.

Стаття надійшла до редколегії
28.05.2009 р.

Статтю прийнято до друку
10.09.2009 р.

